

Záverečná karta projektu

Názov projektu **Dynamická regulácia systému starobného dôchodkového sporenia** Evidenčné číslo projektu **APVV-0465-12**

Zodpovedný riešiteľ **doc. JUDr. Ing. Ján Šebo, PhD.**
Príjemca **Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Ekonomická fakulta**

Názov pracoviska, na ktorom bol projekt riešený

1. Katedra verejnej ekonomiky a regionálneho rozvoja, Ekonomická fakulta UMB v Banskej Bystrici
2. Katedra aplikovanej matematiky a štatistiky, Fakulta matematiky, fyziky a informatiky, Univerzita Komenského v Bratislave UK
- 3.
- 4.
- 5.

Názov a štát zahraničného pracoviska, ktoré spolupracovalo pri riešení

- 1.
- 2.
- 3.

Udelené patenty/podané patentové prihlášky, vynálezy alebo úžitkové vzory, ktoré sú výsledkami projektu

- 1.
- 2.
- 3.

Najvýznamnejšie publikácie (knihy, články, prednášky, správy a pod.) zhrňujúce výsledky projektu – uveďte aj publikácie prijaté do tlače

1. Šebo, J. - Melicherčík, I. - Mešťan, M. - Králik, I. 2017. Aktívna správa úspor v systéme starobného dôchodkového sporenia. Bratislava: Wolters Kluwer. v tlači (vedecká monografia)
2. Šebo, J. - Šebová, Ľ. 2016. Suboptimality of immediate annuitization in private pension schemes. In: Ekonomický časopis. 64/2016.
3. Melicherčík, I. - Szucs, G. - Vilček, I. 2015. Investment Strategies in the Funded Pillar of the Slovak Pension System. In: Ekonomický časopis, 63/2015)
4. Šebo, J. - Malíček, M. Annuity Selection - Lessons from Behavioral Economics Experiment. Presentation at the European Commission workshop on Private Personal Pensions design.

Brussels : European Commission. December 2014

5. Kolektív autorov. 2017. Aktivity jednotlivých hráčov v systéme SDS zamerané na presun úspor sporiteľov (odborná analytická štúdia určená pre štátnu správu). Banská Bystrica : Ekonomická fakulta UMB v Banskej Bystrici. bez ISBN

Uplatnenie výsledkov projektu

Cieľom projektu aplikovaného výskumu bolo vytvoriť dva mikroekonomické simulačné modely riadenia rizík v systéme starobného dôchodkového sporenia umožňujúce včasnú identifikáciu rizík. Výsledkom projektu sú vytvorené modely:

1. otvorený dynamický mikrosimulačný model "DYNREG", ktorý bude prevádzkovaný na Ekonomickej fakulte UMB v Banskej Bystrici umožňujúci výskumnej komunite aj tvorcom politik otestovať vplyv a distribučné súvislosti zmeny parametrov dôchodkovej politiky.
2. mikroekonomický simulačný agentový model "MikroSIM", ktorý umožňuje sporiteľom otestovať a sledovať sporivé stratégie uplatniteľné v systéme starobného (aj doplnkového) dôchodkového sporenia s cieľom zníženia rizika adekvátnosti. Model je prevádzkovaný neziskovou organizáciou (spin-off) na členskom princípe, čo umožňuje získavať individualizované údaje o sporiteľoch a tak zlepšovať parametre oboch modelov.

CHARAKTERISTIKA VÝSLEDKOV

Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu v slovenskom jazyku (max. 20 riadkov)

Hlavným aplikačným výskumno-vývojovým cieľom projektu bolo vytvoriť, otestovať a sprevádzkovať softwarovú aplikáciu dynamickej regulácie kapitalizačného piliera na báze rizika a včasného varovania a zároveň model aktívnej správy úspor pre zvýšenie racionality správania sporiteľov v systéme.

Stanovené ciele boli naplnené prostredníctvom vytvorenia dvoch funkčných mikroekonomických modelov, ktoré slúžia viacerým užívateľom. V prvom rade je to výskumná komunita, ktorej môže slúžiť mikrosimulačný model "DYNREG" na testovanie rôznych alternatívnych nastavení dôchodkových politik a skúmanie distribučných súvislostí. Kľúčovou skupinou užívateľov sú tvorcovia politik (decízna sféra), ktorej model umožňuje definovanie „policy“ parametrov a skúmanie distribučných súvislostí z pohľadu hraničných kohort populácie. Poslednou skupinou užívateľov, na ktorú bol zameraný predovšetkým cieľ 2 projektu, sú bežní sporitelia, ktorí pociťujú nedostatočné znalosti a spôsobilosť pri správe úspor. Práve realizácia a sprístupnenie aktívnej správy úspor prostredníctvom sledovania zvolenej sporivej stratégie umožnila získavať dodatočné individualizované dáta o sporiteľoch a kalibrovať model individuálnej správy úspor vzhľadom na celoživotnú príjmovú funkciu jednotlivcov na báze empiricky nameraných dát.

Okrem zostavených modelov výskumný tím publikoval množstvo vedeckých aj odborných článkov, predstavil dve vedecké monografie a zrealizoval dve konferencie s cieľom rozšírenia výsledkov ich aplikovaného výskumu.

Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu v anglickom jazyku (max. 20 riadkov)

Main objective of the applied research and development project was to create, test and operate micorsimulation model of dynamic regulation of old-age saving system in form of software application based on early-warning systems allowing users to test distributional impacts of retirement policies (model "DYNREG"). Second objective was to create a microeconomic model allowing savers (end-users) to monitor the savings on a regular basis and follow the choosen saving strategy that limits the adequacy risks (model "MikroSIM").

Defined objectivs have been reached via developed models serving various users. Researchers are able to use the robust "DYNREG" model to test alternative retirement policy settings. Key users are the policy-makers, who are able to use the model to test the distributional impacts of retirement policy changes while monitoring the marginal cohorts of

the entire population. The last group of users (savers) are served via model "MikroSIM", which assists them in the accumulation phase by monitoring of their savings and tracking the selected saving strategy capable of limiting the adequacy risks. By creating a database of individual users, research team is able to improve the functioning of both models via obtained individualized data on savers and their behavior.

The project objectives have been supported by many research papers published in journals and conference proceedings, two scientific monographs and organized conferences in order to disseminate the applied research outcomes.

Svojím podpisom potvrdzujem, že údaje uvedené v záverečnej karte sú pravdivé a úplné a súhlasím s ich zverejnením.

Zodpovedný riešiteľ

doc. JUDr. Ing. Ján Šebo, PhD.

V Banskej Bystrici, 27.07.2017

Štatutárny zástupca príjemcu

doc. Ing. Vladimír Hiadlovský, PhD.

V Banskej Bystrici, 28.07.2017

.....
podpis zodpovedného riešiteľa

.....
podpis štatutárneho zástupcu príjemcu